

Agro-ecologie toont hoe gratis stikstof en koolstof zorgen voor betere bodem

De juiste teeltrotatie kan koolstof aan de bodem toevoegen en stikstof uit de atmosfeer vastleggen in de grond. Ook mengteelten kunnen ervoor zorgen dat landbouwers minder afhankelijk worden van kunstmest, terwijl tegelijk de bodem verbetert. Hoe dat in zijn werk gaat, demonstreert ILVO op zijn proefplatform Agro-ecologie in Hansbeke.

🕒 1 JULI 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 3 JULI 2022 19:54

Lees meer over:
agro-ecologie

Een eenduidige onderscheidende definitie van agro-ecologie is nog steeds niet voorhanden, toch zijn agro-ecologische praktijken stilaan in opmars in de Vlaamse landbouw. Volgens ILVO wijst men in de agro-ecologische principes op de samenhang tussen ecologische problemen en de socio-economische uitdagingen. Die twee samen aanpakken bevordert de transitie naar meer duurzame landbouw. Het benutten van de natuurlijke processen en relaties tussen mens, landbouw en natuur staat daarbij centraal.

Sinds een aantal jaar doet ILVO allerlei agro-ecologische veldexperimenten. In het Oost-Vlaamse Hansbeke beschikt het daarvoor over een 50 hectare groot terrein, omgedoopt tot het Proefplatform Agro-ecologie Hansbeke. Voor het derde jaar op rij organiseert ILVO er een demodag voor landbouwers, loonwerkers, adviseurs en onderzoekers om er kennis te maken met de proeven en kennis uit te wisselen. Op dinsdag 5 juli vindt er opnieuw zo'n demodag plaats. In primeur belicht VILT alvast twee proeven.

Tijdelijke grasklaverweiden: minder nood aan kunstmest

Bezoekers kunnen er onder meer kennis opdoen over het belang van gewasrotatie. “Een juiste opeenvolging van gewassen brengt idealiter koolstof aan en fixeert stikstof uit de atmosfeer in de bodem”, legt Maarten Cromheeke, onderzoeker bij ILVO, uit. “Belangrijk is dat die stikstof optimaal benut wordt.” Om dat te onderzoeken, loopt in Hansbeke onder meer een proef over het tijdelijk inzaaien van grasklaver.

Deze tijdelijke grasklaverweiden hebben een aantal voordelen. Enerzijds heb je de grasklaveropbrengst, maar anderzijds zorgt de grasklaver ook voor koolstof in de bodem via de intensieve en langdurige doorworteling. Klaver heeft bovendien als extra voordeel dat het stikstof uit de lucht bindt door zijn symbiose met de zogenaamde Rhizobium-bacterie. “Koolstof en stikstof vormen de hoofdbestanddelen van bodemorganische stof”, klinkt het. Wanneer die grasklaverweiden in september gescheurd worden, vormen zij de ideale voedingsbodem voor de teelt van wintergranen. “Deze granen kunnen de stikstof die vrijgesteld wordt door afbraak van bodemorganische stof goed benutten waardoor minder mest of kunstmest nodig is. De granen zelf leveren door hun sterke en diepe doorworteling opnieuw veel koolstof op”, vervolgt onderzoeker Koen Willekens.

Vervolgens is het volgens ILVO zaak om zo snel mogelijk na de oogst een meerledig groenbedekkermengsel in te zaaien. “Bij tijdige inzaai kan het mengsel zich nog heel sterk ontwikkelen. Dat resulteert opnieuw, bovengronds en ondergronds, in een substantiële aanvoer van koolstof maar ook van stikstof door vlinderbloemige soorten in het mengsel”, benadrukt Willekens.

nieuws

Groeien er voortaan klimbonen rond de maïs op Vlaamse akkers?

22 AUGUSTUS 2021

Mengteelten vinden al ingang in de praktijk

Ook experimenten met mengteelten worden al een aantal jaren op het proefplatform uitgevoerd. Voor melkveehouders kan dit een werkbaar alternatief vormen voor de klassieke rotaties kuilmaïs-gras en maïs-maïs. In een mengteelt met graan en een vlinderbloemige wordt de vlinderbloemige gestimuleerd om luchtstikstof te binden en vast te leggen in de bodem, terwijl het graan de in de bodem beschikbare stikstof maximaal gaat benutten.

Vorig jaar werd in Hansbeke de combinatie van maïs met klimboon getest. Twee teelten die volgens ILVO goed bij elkaar passen omdat ze samen geoogst, gehakseld, ingekuild en vervoerd kunnen worden. “De eerste mengkuilanalyses daarvan zijn positief. Er werden aanzienlijk hogere (lokale) eiwitgehalten vastgesteld”, zegt Koen Willekens van ILVO. “Het ruw eiwitgehalte van deze mengteelt lag zelfs de helft hoger dan dat van maïs in monocultuur. Bijkomend voordeel, zeker met de huidige hoge kunstmestprijzen, is de teelt minder afhankelijk is van extra mest om toch een voldoende hoge productie te behalen.”

Dat er toekomst in deze mengteelt zit, concludeert ILVO uit de interesse bij landbouwers. “In 2022 kreeg deze teeltcombinatie al meteen navolging in de landbouwsector. Meerdere melkveehouders hebben de mengteeltcombinatie ingezaaid, zelfs buiten ons onderzoeksproject om”, weet Dylan Feyaerts die het Living Lab Agro-ecologie en Biologische Landbouw bij ILVO coördineert.

Op zoek naar meer informatie over agro-ecologische teelten en principes en hoe die in de praktijk worden toegepast? Die ontdek je tijdens de demodag op het Proefplatform Agro-ecologie in Hansbeke op dinsdag 5 juli van 12 uur tot 18 uur.

Principes van agro-ecologie

De richtinggevende benadering van agro-ecologie vat men samen in 7 principes:

- streven naar meer bodemgezondheid door goed beheer van het organisch stofgehalte en door het stimuleren van bodemleven
- het sluiten van nutriëntencycli
- meer biodiversiteit, ook deze die functioneel is voor de landbouwbedrijfsvoering
- vermindering van externe inputs waaronder pesticiden, kunstmest en fossiele brandstoffen, meer gebruik van lokale hulpbronnen
- een hechtere band tussen producent en consument
- autonomie en weerbaarheid in het businessplan
- co-creatieve en systemische kennisopbouw, onderzoekers en bedrijven samen

Een holistische kijk op het systeem wordt vaak naar voren geschoven als bijkomend principe.

De agro-ecologische benadering betekent dat men het geheel van deze basisprincipes toepast, rekening houdend met de context waarbinnen voedsel geproduceerd wordt. Agro-ecologie is de geaggregeerde som van een reeks praktijken op basis van elk van de principes.

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra